

765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 14.6.1991 Sayı : 20901)

Kanun No.
3756

Kabul Tarihi
6.6.1991

MADDE 1. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bir Türk veya yabancı, yabancı memleketlerde Türkiye Devletinin şahsiyetine karşı bir cürümü veya bu Kanunun 316, 317, 318, 319, 320, 323, 324, 332 ve 333 üncü maddelerinde yazılı suçları işlerse, hakkında resen ta'ibat yapılarak bu maddelerdeki cezalarla cezalandırılır.

MADDE 2. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 10 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 10 a maddesi eklenmiştir.

MADDE 10 a. — Bir Türk vatandaşı veya yabancı, yabancı ülkede bir suç işleyip de bu bab hükümlerine göre Türkiye'de yargılandığı takdirde; Türkiye zararına işlenmiş suçlar dışında, suçun işlendiği ülke kanunu ile Türk Kanunundan hangisi uygulamada sanığın lehine sonuç verecek ise, o kanun göz önünde bulundurulmak ve yabancı kanunda tanımlanan suçta, Türk kanunlarına göre verilmesi gereken ceza veya Türk kanununda bulunup yabancı ülke kanunundaki cezaya en yakın olan ceza tespit edilerek uygulama yapılır. Ancak, suçun işlendiği ülke kanunu, Türkiye'nin kamu düzenine veya milletlerarası yükümlerine aykırı ise bu ülke kanununa itibar edilmez.

MADDE 3. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 17 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ikinci fıkra olarak eklenmiştir.

Birinci fıkra hükmüne göre aynen çektirilecek süre; Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ölüm cezalarının yerine getirilmemesine karar verilenler için kırk yıl, müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olanlar için otuzaltı yıl üzerinden hesap edilir.

MADDE 4. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 313. — Her ne suretle olursa olsun cürüm işlemek için teşekkül oluşturanlara veya bu teşekküllere katılanlara bir yıldan iki yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Bu teşekkül halk arasında korku, endişe veya panik yaratmak veya siyasî veya sosyal bir görüşten kaynaklanan amaçla veya ammenin selameti aleyhine cürümlerle kasden adam öldürmek veya yağma ve yol kesmek ve adam kaldırmak cürümlerini işlemek için meydana getirilmişse, verilecek ceza bir yıldan üç yıla kadar ağır haptistir.

Teşekkül mensupları dağlarda ve kırlarda veya genel yollarda veya meskûn yerlerde içlerinden iki veya daha fazlası silahlı olarak dolaşır veya buluşma yerlerinde veya emin bir yerde silah saklarsa; birinci fıkradaki halde bir yıldan üç yıla, ikinci fıkradaki halde iki yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Teşekkülün yöneticileri hakkında yukarıdaki fıkralar uyarınca hükmedilecek ceza üçtebirden yarıya kadar artırılır.

Teşekkül mensuplarının teşekkülün amacına yönelik cürüm işlemleri halinde, verilecek cezaların toplamı en ağır cezayı gerektiren fiilin cezasının azamî haddini geçemez.

Bu maddede yazılı teşekkül, iki veya daha fazla kimsenin birlikte cürüm işlemek amacı etrafında birleşmesi ile oluşur.

Bu kanun ve diğer kanunlarda yeralan özel hükümler saklıdır.

MADDE 5. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki madde uyarınca oluşturulan teşekküllerin mensuplarına bilerek ve isteyerek barınacak yer gösteren veya erzak yahut silah ve cephane tedarik veya yardım edenlere altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir. Bu yardım; dernek, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğrenim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde yapılırsa bu fıkradaki ceza, bir kat artırılır.

MADDE 6. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 403. — 1. Uyuşturucu maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal veya ithal edenlere on yıldan yirmi yıla kadar ağır hapis ve uyuşturucu maddenin her gram ve küsuru için ellibin lira ağır para cezası verilir.

2. 1 numaralı fıkrada yazılı maddeleri ihraç edenlere, altı yıldan oniki yıla kadar ağır hapis ve uyuşturucu maddenin her gram ve küsuru için ellibin lira ağır para cezası verilir.

3. Uyuşturucu maddeleri imal veya ithal ettikten sonra ihraç edenler hakkında 1 numaralı fıkrada gösterilen cezalara da ayrıca hükümlenir.

4. Böylece ihraç edilmiş maddeler dolayısıyla yabancı memlekette hükmedilmiş ve çekilmiş veya yabancı ülkede çekilmemiş olmakla beraber Türkiye'de infazı kabil cezalar çekildikleri takdirde, ihraç sebebiyle hükmedilecek cezadan indirilir.

5. Uyuşturucu maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak satanlara veya satışa arz edenlere veya satın alanlara veya yanında yahut başka bir yerde bulunduranlara veya bu maddeleri parasız devredenlere yahut bu suretle devralanlara veya sevk veya nakledenlere veya bunların alınıp satılmasına veya devrine veya ne suretle olursa olsun tedarik edilmesine aracı olanlara dört yıldan on yıla kadar ağır hapis ve uyuşturucu maddenin her gram ve küsuru için ellibin lira ağır para cezası verilir.

6. Yukarıdaki fıkralarda gösterilen uyuşturucu madde eroin, kokain, baz morfin, morfin ise, fail hakkında verilecek ceza bir katı oranında artırılır.

7. Yukarıdaki fıkralarda gösterilen suçların, teşekkül oluşturanlar ile idare edenler veya bu teşekküle dahil bulunanlar tarafından işlenmesi halinde, verilecek ceza ayrıca yarı oranında artırılır.

3756

6.6.1991

8. Bu maddede yazılı suçlar, bunları meslek, sanat veya geçim vasıtası haline getirenler ile aralarında teşekkül olmaksızın birden ziyade kimse tarafından toplu olarak işlenirse, hük-
molunacak cezalar üçtebir oranında artırılır.

9. Onsekiz yaşını bitirmeyen küçükleri veya ceza ehliyetine sahip bulunmayanları bu mad-
dede yazılı suçları işlemekte kullanan kimseler hakkında, fiil için tertip olunacak ceza altıda-
biri oranında artırılarak hükmolunur.

10. Yukarıdaki fıkralarda yazılı suçları işlemek maksadı ile teşekkül oluşturanlar ile bun-
ları idare edenlere veya bunlara dahil olanlara beş yıldan on yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

11. Birden ziyade kimsenin bu suçları işlemek için önceden anlaşmaları teşekkül sayılır.

12. Uyuşturucu maddeleri sahte reçete ile alanlara bir yıldan üç yıla kadar hapis ve birmil-
yon liradan beşmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

MADDE 7. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 404 üncü maddesi aşağıdaki şekilde de-
ğiştirilmiştir.

Madde 404. — 1. Özel bir yer sağlayarak veya başka suretle bir kimsenin uyuşturucu madde
kullanmasını kolaylaştıranlar ile bu maddeleri onsekiz yaşını bitirmeyen küçüklere veya aklen
malullere veya müptela olan kişilere verenler hakkında 403 üncü maddenin 5 ve 6 numaralı
fıkralarında yazılı cezalar altıdabiri oranında artırılarak hükmolunur.

2. Uyuşturucu maddeleri kullananlar ile bu maksatla yanında bulunduranlara, bir yıldan
iki yıla kadar hapis cezası verilir.

3. Uyuşturucu madde kullanan kimse, hakkında herhangi bir tahkikata girişilmeden res-
mî makamlara başvurarak tedavi ettirilmesini isteyecek olursa, kullanma fiilinden dolayı hak-
kında kovuşturma yapılmaz.

4. Uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı iptila derecesinde ise, salahi tıb-
ben anlaşılincaya kadar bir hastanede muhafaza ve tedavisine hükmolunur. Bu kimselerin has-
tanede muhafaza ve tedavilerine, yetkili mahkemece tahkikatın her safhasında da karar verilebilir.

MADDE 8. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 405 inci maddesi aşağıdaki şekilde de-
ğiştirilmiştir.

Madde 405. — 403 ve 404 üncü maddelerde yazılı suçlara iştirak etmiş olan kimse, resmî
makamlar tarafından haber alınmadan önce durumu ve suç ortaklarını ve uyuşturucu madde-
lerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciiine haber vererek bunların yakalanmalarını ve
ya elde edilmelerini kolaylaştırırsa ceza verilmez.

Bu cürümler haber alındıktan sonra, cürümün meydana çıkmasına veya suç ortaklarının
yakalanmasına hizmet ve yardım eden kimseler hakkında verilecek ceza yarısı oranında indirilir.

MADDE 9. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 406 ncı maddesi aşağıdaki şekilde de-
ğiştirilmiştir.

Madde 406. — 403 üncü maddede ve 404 üncü maddenin 1 numaralı fıkrasında yazılı fiil-
leri işleyen tabip, veteriner, kimyager, eczası, diş tabibi, dişçi, ecza ticarethanesi sahibi, mesul
müdür, sağlık memuru, ebe, hemşire veya hastabakıcı ise, verilecek ceza yarısı oranında artırılır

ve fail hakkında ayrıca müebbeten memuriyetten yasaklanma veya meslek ve sanatın icrasının tatili cezasına da hükmolunur.

403 üncü maddede veya 404 üncü maddenin 1 numaralı fıkrasında yazılı cürümler, her nev'i ulaşım araçlarında veya umuma açık yerlerde, bunların sahip ve müstahdemleri veya memuriyet vazife ve nüfuzunun suiistimali suretiyle memur ve müstahdemler tarafından işlenecek olursa, cezalar üçtebiri oranında artırılır ve fail hakkında ayrıca, müebbeten memuriyetten yasaklanma veya meslek ve sanatın icrasının tatili cezasına da hükmolunur.

MADDE 10. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 453 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 453. — Öldürme fiili, anası tarafından şerefini kurtarmak saikiyle yeni doğmuş bulunan çocuğa karşı işlenmiş ise faile dört yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir.

MADDE 11. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 480 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 480 a maddesi eklenmiştir.

MADDE 480 a. — Bu Kanunun 158, 159, 268 ve 480 inci maddelerinde yazılı hakaret suçları tahrif edilmiş vesikaya dayanılmak suretiyle işlendiği takdirde, faillere yukarıdaki maddelerde yazılı cezalara ilavaten ikimilyon liradan beşmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

MADDE 12. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 491 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Ekonomik bir değer taşıyan her türlü enerji de taşınabilir mal sayılır.

MADDE 13. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 493 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimseler tarafından birlikte yapılır yahut suçun işlenmesinde yukarıda yazılı hallerden iki veya daha fazlası birleşirse veya sıvı yahut gaz halindeki yakıtları nakleden boru hatlarından veya bunların depolarından işlenirse cezanın yukarı haddi verilir. Yakıt boru hatlarının yakıtın kaybına yol açacak şekilde delinmiş veya tahrip edilmiş olması halinde fiil tamamlanmış sayılır.

MADDE 14. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 494 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 494. — Hırsızlık;

1. Geçici olarak kısa bir süre kullanılıp zilyedine iade edilen veya zilyedin kolaylıkla bulabileceği bir yere bırakılan veya iade edilmek üzere alındığı açıkça anlaşılan ve ücret karşılığı yük ve yolcu taşımacılığına tahsis edilmiş olmayan özel bir ulaşım aracı,

2. Failin müşterek veya iştirak halinde mülkiyetine sahip olduğu mal,

3. Zaruret haline ulaşmayan ağır ve acil bir ihtiyacı karşılamak için bir mal,

4. Hasadı veya bozumu yapılmış veya mahsulü toplanmış olmakla beraber henüz tamamı ile kaldırılmamış olan tarladaki başaklar veya bağ kütüklerinde yahut ağaçlarda kalmış mahsuller,

Hakkında işlenirse, faile iki aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Yukarıdaki bentlerde yazılı hallerde cürmün kovuşturulması şikâyete bağlıdır.

MADDE 15. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa “Mal Aleyhinde Cürümler” başlıklı Onuncu Babın Yedinci Faslından sonra gelmek üzere “Karşılıksız Yararlanma” başlığı altında “Sekizinci Fasil” eklenmiş, “Geçen Faslılar Arasında Müşterek Hükümler” başlıklı, Sekizinci Fasil numarası “Dokuzuncu Fasil” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16. — 765 Sayılı Türk Ceza Kanununa ilave edilen sekizinci fasıl başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki 521 a maddesi eklenmiştir.

MADDE 521 a. — Ödeme yeteneği olmadığını bildiği halde;

1. Ücreti karşılığı hizmet veren pansiyon, otel ve han gibi geçici ikamete tahsis edilmiş yerlerde kalan,

2. Ücreti karşılığı hizmette bulunan lokanta ve benzeri yerlerde yiyip içen,

3. Taksi ve benzeri ulaşım araçlarında kendisini bir yerden diğer bir yere taşıtan,

Ve ödemede bulunmayan kimseye onbeş günden üç aya kadar hapis ve borçlu olunan miktarın on katı kadar ağır para cezası verilir.

Bu maddedeki suçların kovuşturması şikâyete bağlıdır.

MADDE 17. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa ilave edilen 521 a maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 521 b maddesi eklenmiştir.

MADDE 521 b. — Ancak bedeli ödendiği takdirde hizmet elde edilebilecek otomatik aletlerden, ödeme yapmadan yararlanan kimseye, fiil daha ağır bir suçu oluşturmadığı takdirde onbeş günden üç aya kadar hapis veya yüzbin liradan beşyüzbin liraya kadar ağır para cezası verilir.

MADDE 18. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 523 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

494 üncü maddenin 2, 3 ve 4 numaralı bentleri ile 521 a ve 521 b maddelerinde yazılı cürümlerden dolayı da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

MADDE 19. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 524 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu babın birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve sekizinci fasıllarında ve 516 ncı maddenin birinci fıkrası ile 518, 519 ve 521 inci maddelerinde beyan olunan cürümler:

MADDE 20. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 525 inci maddeden sonra gelmek üzere “Bilişim Alanında Suçlar” başlığı altında “Onbirinci Bab” eklenmiştir.

MADDE 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa ilave edilen Onbirinci Bab başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki 525 a maddesi eklenmiştir.

MADDE 525 a. — Bilgileri otomatik olarak işleme tabi tutmuş bir sistemden, programları, verileri veya diğer herhangi bir unsuru hukuka aykırı olarak ele geçiren kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis ve birmilyon liradan onbeşmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemde yer alan bir programı, verileri veya diğer herhangi bir unsuru başkasına zarar vermek üzere kullanan, nakleden veya çoğaltan kimseye de yukarıdaki fıkrada yazılı ceza verilir.

3756

6.6.1991

MADDE 22. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 525 a maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 525 b maddesi eklenmiştir.

MADDE 525 b. — Başkasına zarar vermek veya kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla, bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi veya verileri veya diğer herhangi bir unsurunu kısmen veya tamamen tahrip eden veya değiştiren veya silen veya sistemin işlemesine engel olan veya yanlış biçimde işlemesini sağlayan kimseye iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beşmilyon liradan ellimilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi kullanarak kendisi veya başkası lehine hukuka aykırı yarar sağlayan kimseye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve ikimilyon liradan yirmimilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

MADDE 23. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 525 b maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 525 c maddesi eklenmiştir.

MADDE 525 c. — Hukuk alanında delil olarak kullanılmak maksadıyla sahte bir belgeyi oluşturmak için bilgileri otomatik olarak işleme tabi tutan bir sisteme, verileri veya diğer unsurları yerleştiren veya var olan verileri, diğer unsurları tahrif eden kimseye bir yıldan üç yıla kadar, tahrif edilmiş olanları bilerek kullananlara altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

MADDE 24. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa 525 c maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 525 d maddesi eklenmiştir.

MADDE 525 d. — 525 a ve 525 b maddeleri hükümlerini ihlal eden kişiler hakkında, maddelerde yazılı cezalara ek olarak, meslek icrası sırasında veya icrası dolayısıyla suçun işlendiği bir kamu hizmetinden veya meslek veya sanat veya ticaretten altı aydan üç yıla kadar yasaklanma cezası da verilir.

MADDE 25. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 6.12.1989 tarih ve 3591 sayılı Kanunla Değişik Ek 2 nci Maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Ancak, trafik para cezaları 1 inci fıkraya göre hesap edilerek bulunacak olan birim katsayısının yarısı ile çarpılması suretiyle belirlenir.

MADDE 26. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 172 nci maddesinin son fıkrası ile 315 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 173 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "140" rakamı metinden çıkarılmıştır.

MADDE 27. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
51	32	49
56	80	276
61	123	300:308
	124	322
	127	509:517,518:520

I - Gerekçeli 513 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/757